

Total No. of Printed Pages—4

2 SEM FYUGP MINPSC2

2024

(May/June)

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : MINPSC2

(Introduction to Indian Politics)

Full Marks : 80
Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : $1 \times 8 = 8$

Answer the following as directed :

(a) গান্ধীজীৰ মতে, “বাট্ট এক উপায়হে, শেষ লক্ষ
নহয়।”

(শুন্দি নে অশুন্দি লিখা)

According to Gandhiji, “State is a means
not an end itself”.

(Write True or False)

(b) *Politics in India* নামৰ গ্রন্থবন কোনে লিখিছিল ?

Who wrote the book, *Politics in India*?

- (c) भारतवर्ष संविधानसभा के द्वारा ग्रंथाधारी नागरिकों के लिए आधिकारिक अधिकारों का किस अंश के द्वारा जोड़ा गया था ?
Which Amendment of the Indian Constitution added Fundamental Duties of the citizens?
- (d) भारतवर्ष के संविधानसभा के द्वारा आधिकारिक अधिकारों का किस अंश के द्वारा जोड़ा गया था ?
Mention one feature of Fundamental Rights incorporated in the Indian Constitution.
- (e) महाराष्ट्र के द्वारा आधिकारिक रूप से घोषित किया गया एक राजनीतिक पक्ष का नाम क्या है ?
Mention one regional political party of Maharashtra.
- (f) कोन सन् 1960 में DMK पक्ष का गठित होया ?
In which year was DMK party formed?
- (g) साम्प्रदायिक भावाद्वारा एक प्रभाव लिया गया था ?
Write one impact of communalism.
- (h) भारतवर्ष का राजनीतिक महिलाओं की अधिकारों का कारण क्या है ?
Mention a cause of under-representation of women in Indian politics.

2. उल्लंघन दिया बोर्ड के द्वारा दिया गया अपवाहन चयन टोका लिखा (प्रति टो 150 शब्द तितरत) :

4×4=16

Write short notes on the following (**within 150 words each**) :

- (a) एक कल्याणकारी वास्तु इंजिनियरिंग
India as a Welfare State

(b) মৌলিক কর্তব্যসমূহের গুরুত্ব

Importance of Fundamental Duties

(c) রাষ্ট্র পরিচালনার নির্দেশাত্মক নীতির প্রয়োগ

Implementation of the Directive Principles of State Policy

(d) ভারতের বাজনীতির ধর্মৰ ভূমিকা

Role of Religion in Indian Politics

3. ভারতীয় রাষ্ট্র আৰু বাজনীতি অধ্যয়নৰ গান্ধীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীটো
সমালোচনাত্মক দৃষ্টিভঙ্গীৰে আলোচনা কৰা।

12

Critically discuss the Gandhian approach to
study of Indian State and politics.

অথবা / Or

গান্ধীৰ দৃষ্টিভঙ্গীৱে ভারতীয় রাষ্ট্র আৰু বাজনীতিৰ চিহ্নিক
ক্ষেত্ৰে সংজ্ঞায়িত কৰিছে, বৰ্ণনা কৰা।

How does the Marxist approach define the
nature of Indian State and politics? Explain.

4. সপ্তাব্দীৰ প্রস্তাৱনাটো ভাৰতৰ সংবিধানৰ অংশ হয় নে?

ভাৰতৰ সংবিধানৰ প্রস্তাৱনাৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা। 3+8=11

Is the Preamble a part of the Indian
Constitution? Discuss the significance of the
Preamble of the Constitution.

অথবা / Or

ভাৰতীয় সংবিধানত উল্লিখিত মৌলিক অধিকাৰসমূহ আলোচনা
কৰা।

11

Discuss the Fundamental Rights mentioned
in the Indian Constitution.

5. ভারতের আধারিক বাজনৈতিক দলের বিকাশের কারণসমূহ
আলোচনা করা। 11

Discuss the causes of the growth of regional political parties in India.

অথবা / Or

ভারতবর্ষের দলীয় ব্যবস্থার ওপরত এটি টোকা লিখা।

Write a note on Indian Party System.

6. মচা বাজনীতিক সংজ্ঞা দিয়া। ভারতবর্ষত মচা বাজনীতিক
কার্যকাবিতা সম্পর্কে আলোচনা করা। 11

Define Coalition Politics. Discuss the working of coalition politics in India.

অথবা / Or

ভারতীয় বাজনীতিত জাতির ভূমিকা বর্ণনা করা।

Explain the role of caste in Indian politics.

7. ভারতবর্ষত সাম্প্রদায়িকতাবাদের বিকাশের কারণসমূহ লিখা। 11

Discuss the causes of growth of communalism in India.

অথবা / Or

“ভারতবর্ষ এখন ধর্মনিরপেক্ষ বাট্ট কিন্তু ধর্মনিরপেক্ষ সমাজ
নহয়।” আলোচনা করা।

“India is a Secular State but not a secular society.” Discuss.

★ ★ ★